

FYLKESMANNEN I TROMS

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler
Nina Skjeggstad

Telefon
77642215

Vår dato
04.01.2005
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar) Ark. 460
2004/1944 - 4
Deres ref.

04.01.2005
Norsk Protein AS
Stormoen
9050 STORSTEINNES

Revisjon Norsk Protein AS, Balsfjord - oversendelse av endelig revisjonsrapport

-----
Det vises til endelig kontrollrapport etter revisjon av Norsk Protein AS, avd. Balsfjord. Bedriften plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i rapporten. Fylkesmannen pålegger bedriften innen 15.02.05 skriftlig å bekrefte at forholdene er brakt i orden, samt å redegjøre for de gjennomførte tiltakene. Frist for oppretting av avvik 5 er satt til 01.07.05.

Det vises til revisjon av Norsk Protein AS, avd. Balsfjord, 08.12.04. Vedlagt følger endelig kontrollrapport. Virksomheten hadde frist til å tilbakemelde på formuleringene innen 23.12.04. Tilbakemelding ble gitt per e-post 23.12.04.

Tilbakemelding fra virksomheten

Tilbakemeldingen gjaldt avvik 2 og avvik 4.

Avvik 2: Det ble påpekt i tilbakemeldingen at fabrikk sjef har 40 timers HMS kurs, samt at sikkerhetsinstrukser er hengt opp på oppslagstavle og at alle er gjort kjent med disse.

Avvik 4: Det hevdes at det i internkontrollforskriften ikke er noe krav til at avvik skal meldes oppover i systemet. Det ble også påpekt at elektronisk registrering blir OK når systemet er klart for dette, men at det ikke er noe krav.

Fylkesmannens vurdering

Alle avvik ble presentert under sluttmøtet på revisjonen. Det var enighet om avvikene og de ble derfor stadfestet. At rapporten ble sendt til gjennomlesing unntatt offentlighet var for å sikre at alle formuleringer var forstått. Avvikene har ikke vært gjenstand for diskusjon etter revisjonen.

Fylkesmannen tar likevel merknadene til etterretning, men vi har ikke endret rapporten. Når det gjelder avvik 2 var vi to som noterte at HMS-kurs ikke var tatt av fabrikk sjef, men at dette skulle gjøres innen kort tid. Om dette likevel er en misforståelse fra vår side, vil dette avviket kunne lukkes ved innsending av kursbevis, eller annen dokumentasjon.

Når det gjelder avvik 4 er ikke internkontrollforskriften så spesifikk at den sier i detalj hvordan ting skal være. Etter Fylkesmannens vurdering er ikke et avvikssystem tilstrekkelig

dersom det ikke innebærer at systematiske feil og uhell blir meldt oppover i systemet. Det som imidlertid ikke er noe krav i forskriften er at det skal være digitalt. Et system kan godt foreligge skriftlig på papir også. Kravet er knyttet til skriftlighet. I en bedrift som Norsk Protein AS, kan systemet gå opp til fabrikk sjef, men i dette konsernet er alt annet av styring og beslutninger knyttet til konsernledelsen. Det er derfor også viktig at avviksmeldinger fra de enkelte bedriftene meldes videre derfra.

Frister

Bedriften plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i kontrollrapporten.

For å kontrollere at forholdene (avvikene) er rettet opp, pålegger Fylkesmannen virksomheten innen 15.02.05 skriftlig å bekrefte at forholdene er brakt i orden, samt å redegjøre for de gjennomførte tiltakene. Når det gjelder avvik 5, brudd på utslippstillatelsen, er fylkesmannen oppmerksom på at det kan ta lenger tid å rette opp dette avviket. Frist for oppretting av avvik 5 settes til 01.07.05.

Med hilsen

Trond Skotvold
Fylkesmiljøvern sjef

Børge Holte
Seksjonsleder forurensning

FYLKESMANNEN I TROMS   Inspeksjonsrapport
Miljøvern avdelingen**Virksomhet:**   **NORSK PROTEIN AS****Bedriftens   Stormoen   Fylkesmannens   2004/1944 - 460**
adresse: 9050 Storsteinnes   arkivkode:**Utslippstillatelse   24.02.04   Bedriftens org.nr: 921 042 434**
av:**Bransjenr.:   15.71   Forrige kontroll:****Kontrollklasse: Tidsrom for   08.12.04**
kontrollen:**Tilstede fra   Roar Trøen   Inspektører: Nina Skjegstad (FM)**
bedriften: Bjarne Hagen   Frid Mikkola (FM)
Odd Vinje-Lind   Trond Arntsen (AT)
Leif-Helge Løvik

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik som ble konstatert innen følgende hovedtema:

- Helse,- miljø og sikkerhetsarbeid (internkontroll)
- Bedriftens håndtering av krav satt i utslippstillatelse

Hovedkonklusjon

Under kontrollen ble det konstatert følgende avvik:

- Virksomheten har ikke tilgjengelig utslippstillatelsen på anlegget.
- Det er ikke tilstrekkelige kunnskaper om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten.
- Det er ikke kartlagt farer og problemer, og heller ikke vurdert risiko, samt utarbeidet beredskapsplan basert på risikovurdering.
- Det er en mangelfull avviksbehandling i virksomheten.
- Det foreligger brudd på utslippstillatelsen gjennom manglende målinger av utslipp til luft.

Utarbeidet dato : 14.12.2004**Godkjent dato:**

Sign.:

Sign.

Inspektør: Nina Skjegstad

Seksjonsleder Børge Holte

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet etter en revisjon av Norsk Protein AS, avd. Balsfjord. Tema for kontrollen var bedriftens arbeid med helse,- miljø- og sikkerhet (internkontroll), samt bedriftens håndtering av krav gitt i utslippstillatelsen.

Oppfølgingen av kontrollen omhandler de funn som ble gjort, og som ligger under fylkesmannens ansvarsområde. Kontrollen var således ikke en fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

- AVVIK defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen*
- ANMERKNING defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for kontrollen var:

Aktuelle lover og forskrifter med vekt på:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (HMS/internkontrollforskriften)

3. Omfang

Tema for kontrollen var:

- HMS/internkontroll med fokus på følgende områder:
  - o Risikokartlegging, avviksbehandling, opplæring og kompetanse
- Utslipp til luft
  - o lukt, krav til målinger
- Avfallshåndtering

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1: *Gjeldende utslippstillatelse var ikke tilgjengelig på anlegget, og heller ikke kjent hos ansvarlig ved anlegget.*

Avvik fra: Forskrift om helse,- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, pkt. 1.

Kommentarer:

Det kom fram under revisjonen at fabrikkssjef ikke kjenner innholdet i gjeldende utslippstillatelse. Tillatelsen var heller ikke tilgjengelig på anlegget.

Utslippstillatelsen regulerer driften av anlegget i forhold til ytre miljø. Det er fabrikkssjefens ansvar at vilkårene til tillatelsen følges. Når tillatelsen ikke er kjent hos ansvarlig på anlegget, er det stor fare for at flere brudd på tillatelsen forekommer. Å følge kravene satt i utslippstillatelsen er en vesentlig del av bedriftens internkontroll.

Avvik 2: *Det er ikke tilstrekkelige kunnskaper om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid ved det aktuelle anlegget.*

Avvik fra: Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, pkt. 2.

Kommentarer:

Ansvarlig ved anlegget, har ikke tilstrekkelig opplæring i systematisk helse-, miljø, og sikkerhetsarbeid. Fylkesmannen vil påpeke at kursing av fabrikksefene, som ansvarlig på det enkelte anlegg, i HMS-arbeid, er en forutsetning for å kunne gjennomføre et tilstrekkelig HMS-arbeid på det enkelte anlegg. Gjennom bedriftens systematiske helse-, miljø, og sikkerhetsarbeid skal man redusere sannsynligheten for at uhell skjer.

Avvik 3: *Det er ikke foretatt en kartlegging av farer og problemer, ei heller risikovurdering eller utarbeiding av beredskapsplaner basert på en risikovurdering.*

Avvik fra: Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, pkt.6.

Kommentarer:

Det er ikke gjennomført en kartlegging av potensielle problemer og farer ved anlegget. En risikovurdering basert på en slik kartlegging er heller ikke gjort. Det samme gjelder utarbeidelse av beredskapsplaner mot uhell i forhold til ytre miljø. En risikovurdering er en forutsetning for at bedriften skal kunne unngå ukontrollerte utslipp. Beredskapsplaner skal begrense skaden om uhell oppstår.

Avvik 4: *Det er en mangelfull avviksbehandling i virksomheten.*

Avvik fra: Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, pkt.7.

Kommentarer: Det er i skrivende stund i ferd med å bli fullt implementert et nytt elektronisk styringssystem for konsernet. Systemet er delvis tatt i bruk allerede. I dette styringssystemet er det lagt opp til en intern avviksbehandling. Her kan alle ansatte melde inn avvik, og ledere på alle nivå skal kunne se og registrere avvikene. Dette synes å være et godt system for at systematiske avvik blir fanget opp av ansvarlige.

Systemet forutsetter imidlertid at det blir brukt riktig. På anlegget i Balsfjord kunne Fylkesmannen konstatere at det gjennomføres intern avviksbehandling, men avvikene blir i liten grad meldt oppover i systemet.

Avvik 5: *Det er et systematisk brudd på utslippstillatelsen gjennom manglende utslippsmålinger.*

Avvik fra: Utslippstillatelsen og Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), § 7.

Kommentarer:

Det er ikke utført utslippsmålinger i tråd med krav satt i utslippstillatelsen. Det skal gjennomføres målinger av støv, tungmetaller, CO, uorganisk fluorid og klorid, TOC, NO_x, NH₃, SO_x og dioksiner.